

VEDLEGG

Nærmere om dyrehelseforordningens del IV, avdeling II, forskriftsutkast § 3 som gjennomfører forordning (EU)2020/691 og forskriftsutkast § 4 som gjennomfører (EU)forordning 2020/990

§ 3 Godkjenning, registrering og journalføring

Denne paragrafen gjennomfører forordning (EU) 2020/691 «som sådan».

Forordningen inneholder følgende tre deler:

Del I	Virkeområde, formål og definisjoner	Artikkel 1 - 3
Del II	Registrering, godkjenning, og journalføring	Artikkel 3 - 36
Del III	Overgangs- og slutt bestemmelser	Artikkel 36 - 38

Del I

Formål, virkeområde og definisjoner (artikkel 1-3)

Forordningen (EU) 2020/691 gir utfyllende bestemmelser til dyrehelseforordningen del IV avdeling II og del IX med overgangsbestemmelser. Forordningen inneholder bestemmelser om registrering eller godkjenning av akvakulturanlegg, grupper av akvakulturanlegg og av brønnbåter eller mobile enheter. Den inneholder videre informasjon som skal inkluderes i et offentlig register, og den inneholder krav til driftsansvarlige og transportører om journalføring.

Forordningen inneholder utfyllende bestemmelser om plan for biosikkerhet og risikobasert overvåkning. Dette er viktige forebyggende tiltak, som er regulert og definert i forordningen.

I dyrehelseforordningen er biosikkerhet definert i dyrehelseforordningen artikkel 4, nr. 23. Med biosikkerhet menes summen av styringstiltak og fysiske tiltak som har som formål å begrense risikoen for innføring, utvikling og spredning av sykdom til og fra en bestand eller virksomhet, sone, segment, transportmiddel eller hvilket som helst anlegg, lokale eller sted.

Denne forordningen definerer «plan for biosikkerhet», som en plan som viser hvordan sykdomsfremkallende agens kan spres i anlegget og hvilke tiltak som kan redusere disse risikoene. Videre defineres begrepet «felles biosikkerhetstiltak» som de tiltak som inngår i en plan for biosikkerhet og som gjennomføres for hver akvakulturvirksomhet, som inngår i en gruppe av akvakulturanlegg, godkjent av Mattilsynet i samsvar med artikkel 177 i dyrehelseforordningen.

Begrepet risiko er definert i dyrehelseforordningens artikkel 4, nr. 22, som sannsynlighet for at en skadevirkning på dyrehelsen eller folkehelsen oppstår, og det sannsynlige omfang av de biologiske og økonomiske konsekvensene av en slik skadevirkning.

Som et alternativ til å etablere et utryddelsesprogram for C-sykdommer, kan akvakulturanlegg søke om deltakelse i et frivillig overvåkningsprogram på anleggsnivå.

Overvåkningsprogram er definert i denne forordningens artikkel 4, nr. 17, som et frivillig program for prøvetaking og tiltak gjennomført i relasjon til en eller flere kategori C-sykdommer. Dette gjelder kun i akvakulturanlegg, som ikke deltar i et utryddelsesprogram for å oppnå sykdomsfri status. Overvåkningsprogrammet indikerer at anlegget ikke er infisert av en kategori C-sykdom.

Del II

Registrering, godkjenning og journalføring (artikkel 3-36)

Registrering

Medlemstatene kan iht. dyrehelseforordningens artikkel 176, nr. 2, unnta noen anlegg fra kravet til godkjenning. Dette er akvakulturanlegg eller dammer som kun holder dyr for utsett i naturen, mindre dammer som kun holder akvakulturdyr for direkte konsum, rensesentraler, ekspedisjonssentraler og gjenutleggingsområder, som er godkjent iht. hygieneregelverket (forordning (EU) 853/2004), og som kun mottar dyr fra samme epidemiologiske område.

Denne forordningens artikkel 3, unntar ytterligere noen akvakulturanlegg fra kravet om godkjenning selv om de skal flytte akvatiske dyr, men som tross dette ikke utgjør en vesentlig risiko for spredning av sykdom.

Det forutsettes at de ovenfor nevnte anleggene ikke flytter dyr mellom EØS-stater, og at myndighetene har gjennomført en risikovurdering som bekrefter at anlegget utgjør en ubetydelig risiko for å bli smittet eller bidra til smitte av listeførte eller nye sykdommer.

Akvakulturanlegg som er unntatt fra kravet til godkjenning skal registreres iht. til dyrehelseforordningens artikkel 172.

Krav til godkjenning

Det følger av dyrehelseforordningen at akvakulturanlegg som holder dyr, som skal flyttes ut av anlegget eller på annen måte utgjør en vesentlig risiko for spredning av sykdom, skal godkjennes, jf. dyrehelseforordningens artikkel 176, nr. 1.

Vilkårene for godkjenning følger av dyrehelseforordningen artikkel 181,1, her fremgår det at: Anlegget skal oppfylle følgende generelle krav til:

- Karantene, isolasjon og andre biosikkerhetstiltak, i artikkel 10 og bestemmelser vedtatt iht. art.10.
- Overvåkning, iht. artikkel 24 og 25.
- Journalføring.

Anlegg og utstyr, skal:

- Begrense risikoen for spredning av sykdom.
- Har tilstrekkelig kapasitet for artene, kategoriene og mengde av berørte akvatiske dyr.

Anlegget skal ikke utgjøre en uakseptabel risiko med hensyn til spredning av sykdom. Det skal være innført et system som godtgjør at driftsansvarlig kan godtgjøre ovenfor Mattilsynet at alle krav til godkjenning er oppfylt.

Godkjenning kan gis for et enkeltanlegg eller for en gruppe anlegg. Vilkårene for å kunne gi godkjenning til en gruppe akvakulturanlegg følger av dyrehelseforordningens artikkel 177.

Det følger av dyrehelseforordningens artikkel 176, nr. 3, at når det er krav til godkjenning kan ikke driftsansvarlig starte driften før det er gitt en godkjenning.

Denne forordningens artikkel 4 angir noen akvakulturanlegg, som skal vurderes som risikofylte, og som derfor skal godkjennes. Dette gjelder:

- Anlegg som holder akvatiske dyr i karantene.
- Anlegg som holder listeførte vektorarter i tidsbegrenset isolasjon.
- Lukkede anlegg, jf. definisjonen i denne forordningens artikkel 2, nr. 6, for akvariedyr, som holder dyr som skal flyttes ut av anlegget.
- Åpne anlegg for akvariedyr.
- Brønnbåter og mobile enheter.

Plan for biosikkerhet

Det fremgår av denne forordningen at driftsansvarlig for anlegg som referert til i artikkel 7, 9 til artikkel 19 eller grupper som referert til i artikkel 8 skal før det gis godkjenning ha utarbeidet en biosikkerhetsplan iht. artikkel 5. Dette innebærer at alle anlegg hvor det er krav om godkjenning skal ha en plan for biosikkerhet.

Krav til risikobasert overvåkning

Mattilsynet skal gjennomføre overvåkning av alle listeførte og nye sykdommer iht. dyrehelseforordningens artikkel 26.

Forordning (EU) 2020/689, artikkel 3, nr. 2 og vedlegg VI inneholder minimumskravene til Mattilsynets risikobaserte overvåkning av bestemte godkjente akvakulturanlegg. Mattilsynet skal risikoklassifisere disse anlegge i høy, medium og lav risiko iht. samme forordning.

Denne forordningens artikkel 6 stiller krav om at bestemte anlegg skal oppfylle krav til risikobasert overvåkning. Hvordan denne risikobaserte overvåkingen skal gjennomføres beskrives i vedlegg II.

Nærmere krav til godkjenning for anlegg som holder dyr som skal flyttes ut av anlegget levende eller som produkter

Akvakulturanlegg som holder dyr som skal flyttes ut av anlegget levende eller som produkter, skal oppfylle de generelle kravene i dyrehelseforordningens artikkel 181 og krav i denne forordningen. Anleggene skal iht. artikkel 7 eller 8 oppfylle krav til

- biosikkerhet,
- risikobasert overvåkning, og
- anlegg og utstyr, jf. artikkel 6 og vedlegg 1, del 1 og 2.

Nærmere krav til godkjenning for lukkede anlegg

Dyrehelseforordningens artikkel 4, definerer i punkt 48 lukkede anlegg; som en fast, geografisk avgrenset virksomhet som er opprettet på frivillig grunnlag og godkjent for forflytning av dyr, som

- a) holdes eller avles for utstillings-, utdannings-, artsbevarings- eller forskningsformål og
- b) holdes geografisk avgrenset og atskilt fra det omkringliggende miljø, og som
- c) er gjenstand for dyrehelsetilsyn og biosikkerhetstiltak.

For å regnes som et lukket anlegg må alle ovennevnte vilkår være oppfylt.

I tillegg å oppfylle krav i til godkjenning i dyrehelseforordningens artikkel 181, skal lukkede akvakulturanlegg oppfylle utfyllende krav i denne forordningen. Disse gjelder plan for biosikkerhet, jf. artikkel 5, og ytterligere krav i artikkel 9.

Driftsansvarlig for lukkede anlegg må også ha etablert et opplegg for post-mortem undersøkelser i anlegget eller i et laboratorium, sørge for ansettelse eller en avtale med veterinær som skal overvåke at aktivitetene i anlegget oppfyller kravene til godkjenning i denne forordnings artikkel 9 og minimum hvert år evaluere anleggets plan for sykdomsovervåkning, som referert til i vedlegg 1, del 3, punkt 2(a), iht. artikkel 10.

Nærmere krav til godkjenning for anlegg omfattet av artikkel 11-19

- Næringsmiddelforetak med særskilt godkjenning iht. dyrehelseforordningen 179, må oppfylle krav til godkjenning i dyrehelseforordningens artikkel 181, ha plan for biosikkerhet, iht. denne forordningens artikkel 5, og oppfylle forordnings artikkel 11, vedlegg I del 4.
- Renseanlegg, som er akvakulturanlegg med tanker for bløtdyr som renses i rent sjøvann, ment for humant konsum, må oppfylle krav til godkjenning i dyrehelseforordningens artikkel 181, ha plan for biosikkerhet, iht. denne forordningens artikkel 5, og oppfylle artikkel 12, vedlegg I, del 5.
- Ekspedisjonssentraler, som er akvakulturanlegg for mottak, kondisjonering, vasking, sortering og pakking av bløtdyr, som er ment til mat for humant konsum, må oppfylle krav til godkjenning i dyrehelseforordningens artikkel 181, ha plan for biosikkerhet, iht. Denne forordningens artikkel 5 og oppfylle forordningens artikkel 13, vedlegg I, del 6.
- Gjenutleggingsområder, som er et hvilket som helst ferskvann, sjø, elvemunning eller lagune, med en sikker buffer som beskyttelse, som utelukkende benyttes til naturlig rensing av bløtdyr, dyrehelseforordningens artikkel 181, og plan til biosikkerhet, iht. denne forordningens artikkel 5, og oppfylle forordningens artikkel 14 vedlegg del 7.
- Karantene, må oppfylle krav til godkjenning i dyrehelseforordningens artikkel 181, og plan til biosikkerhet, iht. denne forordnings artikkel 5, og oppfylle forordningens artikkel 15, vedlegg I del 8.
- Akvakulturanlegg som holder listeførte akvakulturdyr av arter som er vektorarter i isolasjon, inntil de ikke lengre er å betrakte som vektorer, må oppfylle krav til godkjenning i dyrehelseforordningens artikkel 181, ha plan til biosikkerhet, iht. denne forordningens artikkel 5 og oppfylle artikkel 16, jf. forordning 2018/1882, og som oppfyller vilkårene for å være vektor i forbindelse med forflytninger følger av vedlegg I til forordning (EU)2020/990.
- Akvakulturanlegg som holder akvariefisk, som skal godkjennes fordi forflytninger mv innebærer en smitterisiko, må oppfylle krav til godkjenning i dyrehelseforordningens artikkel 181, ha plan til biosikkerhet, iht. denne forordningens artikkel 5 og oppfylle artikkel i forordningens artikkel 17.
- Akvariefisk i åpne anlegg, må oppfylle krav til godkjenning i dyrehelseforordningens artikkel 181, ha plan til biosikkerhet, iht. denne forordningens artikkel 5 og oppfylle forordningens artikkel 18.
- Transportmidler som holder akvatiske dyr midlertidig for å bli behandlet eller av andre oppdrettsrelaterte grunner, må oppfylle krav til godkjenning i dyrehelseforordningens artikkel 181, ha plan til biosikkerhet, iht. denne forordnings artikkel 5. og oppfylle forordningens artikkel 19.

Myndighetenes register over registrerte og godkjente akvakulturanlegg (artikkel 20 til 22)

Forordningen stiller krav om at myndighetene skal opprette et offentlig register over alle akvakulturanlegg, jf. dyrehelseforordningen artikkel 173. Registeret skal omfatte alle anlegg som krever registrering eller godkjenning, inkludert næringsmiddelforetak som gjennomfører tiltak for sykdomsbekjempelse.

Dyrehelseforordningens artikkel 185(2) angir hvilke opplysninger det offentlige registeret skal inneholde. Dette omfatter driftsansvarliges navn og adresse samt anleggets registreringsnummer, type produksjon, vannforsynings- og avløpssystem, artene av akvakulturdyr og helsetilstanden i anlegget. Opplysningene i registeret skal offentliggjøres elektronisk. Dette gjelder med noen unntak, jf. dyrehelseforordning artikkel 185, nr. 3.

Denne forordningen gir utfyllende krav iht. dyrehelseforordningen artikkel 185(2), til hva registeret skal inneholde av opplysninger. Artikkel 20 angir ytterligere krav til registrering for anlegg med plikt til registrering, og artikkel 21 angir ytterligere krav til registrering for godkjenningsspliktige anlegg. Ytterligere krav gjelder beskrivelse av lokaler og utstyr, antall dyr eller maksimal biomasse mm.

I tillegg til plikten til å føre et offentlig register skal myndighetene gjøre helseopplysninger om de enkelte godkjente akvakulturanleggene tilgjengelige og oppdatert på internett, med opplysninger om hvorvidt anlegget,

- er fritt for en sykdom i kategori B eller C,
- deltar i et utryddelsesprogram for en sykdom i kategori B eller C,
- deltar i et frivillig overvåkningsprogram for en sykdom i kategori C og
- annen relevant informasjon knyttet til sykdommer av kategori B, C, eller D.

Driftsansvarligs forpliktelse til journalføring (artikkel 22-36)

Driftsansvarlig skal føre journal på anlegget med opplysninger iht. dyrehelseforordningen artikkel 186, 187 og 188.

Det følger av dyrehelseforordningens artikkel 186, at driftsansvarlig på registrerte anlegg eller godkjente anlegg skal føre journal over artene, kategoriene og mengde akvakulturdyr i anlegget, forflytninger av akvatiske dyr og produkter av akvatiske dyr, med opprinnelsessted, bestemmelsessted og dato for forflytninger, helsesertifikater som ledsager forflytningene som ankommer anlegget, dødelighet i hver epidemiologisk enhet, biosikkerhetstiltak, overvåkning og resultater av dyrehelsebesøk mv.

Driftsansvarlig skal for anlegg som kun skal registreres, føre journal iht. dyrehelseforordningens artikkel 186 (1), og i tillegg journalføre iht. denne forordnings artikkel 22.

Godkjente anlegg eller grupper av anlegg som skal forflytte akvatiske dyr, eller produkter av akvatiske dyr, og som ikke er omfattet av artikkel 27 til 34, skal i tillegg til krav til journalføring som følger av dyrehelseforordningens artikkel 186 (1) følge kravene til journalføring iht. artikkel 23, og artikkel 24. Journalen skal bl.a. inneholde Mattilsynets vurdering av den risikoen anlegget utgjør, dokumentasjon på anleggets risikobaserte overvåkning, detaljer over alle forflytninger, anleggets biosikkerhetsplan, egenerklæringer, jf. dyrehelseforordningens artikkel 218 og andre relevante dokumenter som er sendt med akvatiske dyr.

Næringsmiddelforetak, jf. dyrehelseforordningens artikkel 179, skal journalføre opplysninger iht. art 187, med bl.a. opplysninger om avløpssystemet og relevante biosikkerhetstiltak. I henhold til denne forordnings artikkel 26, skal det fremgå av journalen at anlegget har en biosikkerhetsplan som følges, og et fungerende vannbehandlingssystem.

Transportører skal føre journal over arter, kategorier og mengde akvatiske dyr de transporterer, dødelighet, om transportøren har vært involvert i sykdomsbekjempelse hos et akvakulturanlegg eller akvakulturforetak, eventuelt om gjennomført utskifting av vann, rengjøring og desinfeksjon. Opplysningene i journalen skal kunne gjøres tilgjengelig for Mattilsynet i en minimumsperiode, iht. dyrehelseforordningen 188.

Krav til journalføring for operatører av godkjente brønnbåter og mobile kjøretøy av akvatiske dyr, der de holdes midlertidig for behandling, følger av dyrehelseforordningens artikkel 186, nr. 1 og denne forordningens artikkel 34.

Krav til journalføring for transportører for akvatiske dyr, følger av dyrehelseforordningens artikkel 188 og denne forordningens artikkel 35.

Øvrige godkjente anlegg skal utover krav i dyrehelseforordningen oppfylle krav til journalføring i denne forordningen, iht.:

- Lukkede anlegg - artikkel 25.
- Rensesentraler - artikkel 27.
- Ekspedisjonssentraler - artikkel 28.
- Overføringssentraler - artikkel 29.
- Karantener - artikkel 30.
- Isolasjon av vektorarter - artikkel 31.
- Akvariefisk i lukkede anlegg - artikkel 32.
- Akvariefisk i åpne anlegg - artikkel 33.

Del III

Overgangsbestemmelser og opphevelser (artikkel 36-38)

Virksomheter som er godkjente og registrerte iht. fiskehelsedirektivet er også godkjente og registrerte iht. til den nye dyrehelseforordningen (EU)2016/429, artikkel 279.

Ytterligere krav til registrering som følger av denne forordningens artikkel 20 og 21 må være inkludert i myndighetenes offentlige register før nytt regelverk trer i kraft i Norge, jf. denne forordningens artikkel 37.

Vedlegg I – Krav til godkjenning av akvakulturvirksomheter, som referert til i del II

Vedlegg II – Krav til risikobasert overvåkning for noen godkjente virksomheter

§ 4 Forflytninger av akvatiske dyr og produkter av akvatiske dyr

Denne paragrafen gjennomfører forordning (EU) 2020/990.

Forordningen består av følgende deler:

Del I	Virkeområde, formål og definisjoner	Artikkel 1- 3
-------	-------------------------------------	---------------

Del II	Forflytninger av akvatiske dyr	Artikkel 3 - 22
Del III	Produksjon, bearbeiding og distribusjon av produkter av animalsk opprinnelse fra akvatiske dyr andre enn levende akvatiske dyr	Artikkel 22 - 30
Del IV	Avsluttende bestemmelser	Artikkel 30

Del I

Formål, virkeområde og definisjoner (artikkel 1-3)

Forordningen gir utfyllende bestemmelser til dyrehelseforordningen, del IV, avsnitt II kapittel 2 og 3, når det gjelder forflytninger av akvatiske dyr og produkter av akvatiske dyr.

Forordningen inneholder utfyllende bestemmelser om:

- a) Driftsansvarliges og transportørens forpliktelser ved transport av akvatiske dyr.
- b) Dyrehelsemessige krav ved forflytninger av akvatiske dyr til bestemt bruk eller formål, herunder krav til helsesertifikater og egenerklæringer.
- c) Produksjon, bearbeiding og distribusjon av animalske produkter av akvakulturdyr med unntak for levende akvakulturdyr.

Denne forordningen inneholder flere definisjoner. Vi vil nevne definisjonen av brønnbåt og vektorart:

- Brønnbåt er et fartøy, med brønn eller beholder til oppbevaring, transport eller behandling av levende akvakulturdyr i vann.
- Vektorer er arter, oppført i kolonne 4 i tabellen i vedlegget til forordning (EU) 2018/1882, og som oppfyller betingelsene for at bli ansett som vektorer i forbindelse med forflytninger, jf. kolonne 3 i vedlegg I til denne forordningen, (EU) 2020/990.

Del II

Forflytninger av akvatiske dyr (artikkel 3-22)

Generelle dyrehelsemessige bestemmelser som driftsansvarlig er forpliktet til å gjennomføre ved transport av akvatiske dyr (artikkel 3-5).

Dyrehelseforordningen gir i artikkel 191 generelle bestemmelser ved forflytting av akvatiske dyr. Det fremgår her at driftsansvarlig ved forflytting av akvatiske dyr, skal treffe hensiktsmessige tiltak for at ikke helsestatusen på bestemmelsesstedet settes i fare, med hensyn til nye sykdommer og listeførte A, B, C eller D-sykdommer.

Dyrehelseforordningens artikkel 192, inneholder sykdomsforebyggende tiltak ved transport av akvatiske dyr. Denne forordningen gir nærmere bestemmelser om at transportmidler og containere skal rengjøres og desinfiseres mellom hver forsendelse. Hvis det er nødvendig å bytte vann under forflytningen, er det gitt bestemmelser til hvordan dette skal gjennomføres.

Denne forordning (EU) 2020/990 gir utfyllende bestemmelser om hvordan driftsansvarlig skal sikre at nødvendig vannbytte gjøres på en sikker måte. I tilfelle transporten utføres ved bruk

av brønnbåt, skal vannbytte ikke gjøres nærmere enn 10 km fra et akvakulturanlegg, og ikke i områder omfattet av restriksjoner eller nødtiltak.

Driftsansvarlig og transportør skal sikre at sendingen er ledsaget av et helsesertifikat iht. dyrehelseforordningen, artiklene 208 og 209, og bestemmelser i denne forordningen.

Denne forordning gir utfyllende bestemmelser til hvordan transportmidlet skal kunne identifiseres og være merket, enten ved synlig etikett på kontaineren eller på transportmidlet, eller andre steder det er praktisk mulig. Ved transport med brønnbåt kan helsesertifikatet og merkingen framgå av båtens manifest. Merkingen sikrer sporbarheten, ved å vise til forbindelsen mellom helsesertifikatet og transporten.

Utfyllende dyrehelsemessige bestemmelser ved forflytninger av akvatiske dyr (artikkel 6 -12)

Forflytninger av akvatiske dyr bestemt til akvakulturanlegg eller til utsett i naturen

Driftsansvarlig skal iht. dyrehelseforordningens artikkel 197, sikre at forflytninger av akvatiske dyr, som er relevante for listeførte B- og C-sykdommer, til land, soner eller segmenter som er sykdomsfri, skal komme fra land, soner eller segmenter som har status som sykdomsfri for relevante listeførte B- eller C-sykdommer.

Driftsansvarlig skal videre sikre at forflytning av akvatiske dyr som er relevante for listeførte B- og C-sykdommer, til land, soner eller segmenter som er underlagt et utryddelsesprogram, skal komme fra land, soner eller segmenter som har status som sykdomsfri eller underlagt et utryddelsesprogram for relevante listeførte B- eller C-sykdommer.

Denne forordningen gir unntak fra disse kravene for akvakulturdyr som ikke er vektorer for relevante listeførte B- og C-sykdommer, jf. kategoriseringsforordningen, eller har vært vektor, men ikke lenger anses å være vektorer, jf. vilkårene i artikkel 6 (a-d).

Denne forordningen gjør også unntak for ville akvatiske dyr av listeførte arter relevante for kategori B- og C-sykdommer. Dette forutsetter at de villlevende akvatiske dyrene er frie for relevante kategori B- og C-sykdommer eller at de villlevende akvatiske dyrene som var vektorer, ikke lenger er vektorer, jf. vilkårene i artikkel 7 (a-b).

Forflytninger av levende akvatiske dyr til konsum

Det følger av dyrehelseforordningens artikkel 201(1) og 202(1) at forflytninger av levende akvatiske dyr av listeførte arter beregnet på humant konsum, til EØS-stater soner eller segmenter som er erklært sykdomsfrie eller som er omfattet av et utryddelsesprogram, skal komme fra områder underlagt tilsvarende sykdomsfrie status.

Denne forordningens artikkel 8 gir unntak fra kravet om at forflytningen må komme fra område med lik sykdomsfri status. Et EØS-land kan tillate driftsansvarlig å sende levende akvatiske dyr til konsum, av listeførte arter for kategori B- eller C-sykdommer, til land, soner eller segmenter som har oppnådd sykdomsfri status eller er omfattet av et utryddelsesprogram, forutsatt at et eller flere av følgende forhold er oppfylt;

- At de levende akvatiske dyrene ikke lenger er vektorarter.
- At de akvatiske dyrene kommer fra et område omfattet av forflytningsrestriksjoner eller hastetiltak og skal slaktes i et dertil godkjent næringsmiddelforetak iht. dyrehelseforordningens artikkel 179. Videre må myndighetene ha gitt tillatelse til slakting og alle gitte vilkår i den forbindelse må følges.
- Levende bløtdyr eller krepsdyr er ferdigemballert til konsum, og som ikke kan overleve hvis de slippes ut i naturen, eller dyrene skal sendes videre til bearbeiding eller direkte salg iht. forordning (EU) 853/2004.

Forflytninger av akvatiske dyr bestemt for annet bruk eller formål.

Dyrehelseforordningens artikkel 203 inneholder krav om forflytninger av akvatiske dyr, til og fra lukkede akvakulturanlegg. Dyrene må kun komme fra andre lukkede anlegg, og ikke

utgjøre noen vesentlig risiko for spredning av sykdom i det lukkede anlegget på bestemmelsesstedet, med mindre forflytningen er godkjent for vitenskapelige formål.

Etter denne forordnings artikkel 9 kan driftsansvarlig forflytte akvatiske dyr fra et lukket anlegg i en EØS-stat, til et lukket anlegg i en annen EØS-stat, hvis dyrene ikke utgjør en vesentlig risiko for spredning av de listeførte sykdommer, basert på resultatene fra overvåkningsplanen iht. forordning (EU) 2020/691.

Driftsansvarlig kan videre flytte akvatiske dyr av listeførte arter relevante for kategori D-sykdommer, til et lukket anlegg fra anlegg som ikke er lukket, hvis de akvatiske dyrene kommer fra sykdomsfri EØS-stat, sone eller segment, eller kommer fra en karantene, som må oppfylle fastsatte vilkår i denne forordningens artikkel 9 (2) b. Alternativt at akvakulturdyrene er vektorer oppført i kategoriseringsforordningen, kolonne 4, men er holdt i isolasjon i et akvakulturanlegg, som er godkjent i henhold til forordning (EU) 2020/691, artikkel 16, samt etterlever krav i vedlegg 1, del 9, punkt 2 i nevnte forordning, og ikke lengre betraktes som vektorer.

Hvis kravene om karantene eller isolasjon ikke kan oppfylles kan dyrene likevel sendes til et lukket anlegg for vitenskapelige formål.

EØS-stater kan iht. dyrehelseforordningens artikkel 199 kreve at akvatiske dyr som settes ut i naturen kommer fra EØS-stat sone eller segment med sykdomsfri status uavhengig av egen status. Selv om en medlemsstat har gitt slike bestemmelser, kan Kommisjonen iht. dyrehelseforordningens artikkel 205 gjøre noen unntak.

I denne forordningen er det gitt ytterligere bestemmelser om forflytninger av levende akvatiske dyr ut i naturen i forbindelse med sportsfisking eller som ang, jf. art 10. Avsenderlandet må underrette de øvrige EØS-stater og Kommisjonen om at de benytter mulighetene til slik flytting. Forflytningen må være godkjent av både avsenderland og mottakerland og sporing av forsendelsen må være sikret.

Forordningen har i artikkel 11 gitt ytterligere dyrehelsemessige krav ved forflytninger av levende agn av listeførte arter av kategori D-sykdommer, i EØS.

Dyrehelsesertifikater, egenerklæringer og melding om forflytninger (artikkel 12-22)

Dyrehelseforordningens artikkel 208 stiller krav om helsesertifikat, ved forflytninger av akvatiske dyr av de listeførte artene av kategori B- og C-sykdommer mellom land, sone eller segment med sykdomsfri status eller med godkjent utryddelsesprogram, og ved tillatte forflytninger av dyr ut fra en restriksjonsone.

Unntak for kravet om helsesertifikat

Denne forordningen gir unntak fra kravet om helsesertifikat, ved forflytninger av akvatiske dyr av listeførte arter for kategori C-sykdommer. Dette er betinget av at avsenderstaten har gitt melding til Kommisjonen og mottakerstaten om at slik forflytning er godkjent, og at mottakerstaten har godkjent forflytningen. Videre stilles krav om at sykdommen ikke finnes i avsenderstaten eller mottakerstaten, og at både avsender- og mottakerstat har fungerende sporingssystemer. Forsendelsen vil følges av en egenerklæring, jf. dyrehelseforordning 218 og denne forordningens artikkel 14, vedlegg II.

Utfyllende krav til helsesertifikat

Mattilsynet skal etter forespørsel fra driftsansvarlig utstede et helsesertifikat ved forflytninger av levende akvatiske dyr, jf. dyrehelseforordningen artikkel 216.

I denne forordningens artikkel 13 er det gitt utfyllende bestemmelser til innholdet i helsesertifikatet for forskjellige listeførte arter og kategorier av akvatiske dyr.

Helsesertifikatet skal inneholde:

- Opplysninger, iht. vedlegg II, del A, punkt 1 eller 2.
- Garantier for dyrenes helsetilstand, som at de ikke viser tegn på sykdom og kommer fra område, sone eller segment omfattet av sykdomsfri status, jf. artikkel 13, nr. 2.
- Opplysninger om formålet med forflytningen, jf. vedlegg II, del A, punkt 3.

Utfyllende krav til egenerklæringer

Med mindre det er krav om helsesertifikat skal driftsansvarlig på opprinnelsesstedet utarbeide en egenerklæring iht. dyrehelseforordningens artikkel 218, ved forsendelser av akvatiske dyr ved forflytninger mellom EØS-stater. I denne forordningens artikkel 14 er det gitt ytterligere krav til innholdet i egenerklæringen for forskjellige listeførte arter og kategorier av akvatiske dyr.

Hvis et anlegg deltar i et frivillig overvåkningsprogram for C-sykdommer, skal det opplyses om dette i egenerklæringen, og resultatene av programmet skal dokumenteres. Definisjonen av et frivillig overvåkningsprogram for C-sykdommer er å finne i forordning (EU) 2020/691 artikkel 4, nr. 17. Nærmere krav til slike overvåkningsprogrammer er gitt i forordning (EU) 2020/689, vedlegg VI, del III.

Ved forflytninger av ikke listeførte arter, eller vektorarter som ikke anses som vektorarter for den relevante C-sykdommen, skal egenerklæringen også inneholde bestemte helseopplysninger, se vedlegg I til denne forordning.

Det er ikke utarbeidet egne skjemaer for egenerklæringer, slik det er for helsesertifikater i forordning (EU) 2020/2236.

Mattilsynets ansvar ved utstedelse av helsesertifikat

Det følger av dyrehelseforordningens artikkel 216 at Mattilsynet på driftsansvarliges anmodning skal utstede et dyrehelsesertifikat. Denne forordningen gir i artikkel 15, utfyllende bestemmelser om hva Mattilsynets kontroll skal omfatte. Før offentlig veterinær kan signere på helsesertifikatet skal vedkommende foreta dokumentkontroll, identitetskontroll og fysisk kontroll for å kontrollere at forsendelsen oppfyller fastsatte krav. Det er gitt noen unntak for egg og bløtdyr i artikkel 15(2). Helsesertifikatet er gyldig i 10 dager fra den dato sertifikatet ble undertegnet av en offentlig veterinær. Ved sjøtransporter kan gyldigheten forlenges i henhold til lengden på transporten.

I denne forordnings artikkel 16 er det gitt unntak fra kravene i artikkel 15, når det gjelder hvor tidlig en klinisk inspeksjon og undertegnelse av helsesertifikatet kan gjøres. Tidsrommet kan forlenges fra 72 timer til en periode på 7 dager før avreise fra akvakulturvirksomheten, forutsatt at vilkårene i artikkel 16(1) a-b er oppfylt.

Det følger av forordningens artikkel 16(2), at det i syv-dagers perioden ikke kan ankomme forsendelser med akvatiske dyr av listeførte arter, og at det i perioden ikke foreligger noen mistanke til utbrudd av nye eller listeførte sykdommer i anlegget.

Krav til melding ved forflytting av akvatiske dyr

Ved forsendelser av akvatiske dyr som er underlagt et overvåkningsprogram for C-sykdommer, til et anlegg i et annet medlemsland som er underlagt samme type overvåkningsprogram, skal driftsansvarlig i avsenderlandet melde ifra til myndighetene i mottakerland før forflytning av de akvatiske dyrene, jf. denne forordnings artikkel 17.

Driftsansvarlig, som i henhold til dyrehelseforordningens artikkel 219 skal melde fra til avsenderstaten om forsendelser av levende akvatiske dyr til en annen EØS-stat, skal også gi ytterligere informasjon iht. denne forordningens artikkel 18, jf. vedlegg II.

Myndighetene i avsenderstaten er forpliktet til å varsle myndighetene i mottakerstaten om forsendelse av akvatiske dyr, med opplysninger iht. denne forordnings artikkel 19.

Ved eventuelle strømbrydd eller andre forstyrrelser av forsendelser av akvatiske dyr til et annen EØS-stat, er det avsenderlandet som er forpliktet til å gjennomføre nødprosedyren i IMSOC, jf. forordning (EU) 2019/1715.

EØS-statene skal opprette regioner i sitt territorium som skal håndtere meldinger om forflytninger av akvatiske dyr til andre EØS-stater. Disse regionene skal dekke hele landet, og den enkelte region skal tilsvare ansvarsområdet til den kompetente myndighet som har ansvar for å utstede dyrehelsesertifikater i regionen. Myndighetene skal ha adgang til TRACES, og ha kompetanse og kunnskap til å bruke systemet og melde nødvendig informasjon.

Ved meldinger om forflytninger i henhold til denne forordningens artikkel 17 og 18 skal alle områdene være tilknyttet en utpekt region, som har ansvaret som kompetent myndighet, og som har tilgang til IMSOC og personale underlagt kompetent myndighet mm. (artikkel 21).

I tilfelle meldesystemet TRACES ikke er tilgjengelig, skal avsendende myndighet følge beredskapsplanen for slike hendelser iht. forordning (EU) 2019/1715.

Del III

Produksjon, bearbeiding og distribusjon av produkter av animalsk opprinnelse fra akvatiske dyr, andre enn levende akvatiske dyr (artikkel 22-30)

Driftsansvarlige gis i dyrehelseforordningens artikkel 222 generelle dyrehelsemessige forpliktelser om at produkter av animalsk opprinnelse fra akvatiske dyr, ikke på noe stadium av produksjonen, bearbeidingen eller ved distribusjon skal forårsake spredning av listeførte kategori D-sykdommer eller nye sykdommer. De skal ikke komme fra anlegg underlagt nødtiltak eller forflytningsrestriksjoner.

Driftsansvarlig kan bare forflytte akvatiske produkter av akvatiske dyr for bearbeidelse i mottakerland, sone eller segment med sykdomsfri status, eller omfattet av et utryddelsesprogram, hvis avsenderland, sone eller segment har tilsvarende status. Dette gjelder produkter av arter oppført i kolonne 3 i vedlegget til kategoriseringsforordningen, for kategori B- eller C-sykdommer og bestemmelsene gjelder ikke produkter av levende akvatiske dyr.

Det er i denne forordningens artikkel 22(2), a og b, gjort unntak fra dette kravet for fisk til humant konsum som er slaktet og sløyet før forflytningen, eller animalske produkter som er bestemt for et næringsmiddelforetak som er godkjent for gjennomføring av sykdomsbekjempende tiltak iht. dyrehelseforordningens artikkel 179.

Det følger av denne forordningens artikkel 23, at driftsansvarlig ved forflytninger av produkter av animalsk opprinnelse fra akvatiske dyr, som ikke er levende, fra anlegg eller soner som er underlagt nødtiltak for listeførte og nye sykdommer iht. dyrehelseforordningens 222(2) a-b, til en annen EØS- stat, sone eller segment, må oppfylle vilkår om at forflytningen er godkjent av myndighetene i avsender- og mottakerstedet, og at produktene av animalsk opprinnelse oppfyller bestemte vilkår.

Driftsansvarlig og transportøren skal sikre at de animalske produktene omfattet av forordningens artikler 22 og 23 skal følges av et helsesertifikat i samsvar med dyrehelseforordningens artikkel 223(1), og at sendingen kan spores og at transportmidler er merket. Ved sjøtransport skal merkingen føres i skipets manifest.

Helsesertifikater ved forsendelser av produkter av akvatiske dyr

Ved forflytning av produkter av akvatiske dyr omfattet av denne forordningens artikkel 22, skal helsesertifikatet i tillegg til krav i dyrehelseforordningens artikkel 224 også inneholde:

- Generell informasjon som spesifisert i vedlegg III, punkt 1.

- Opplysninger om formål med bruk av produktene, jf. vedlegg III, punkt 2.
- Attestasjon fra offisiell veterinær, som bekrefter at kravene i denne forordnings artikkel 22(1).

Ved forflytning av produkter av akvatiske dyr omfattet av denne forordnings artikkel 23, skal helsesertifikatet i tillegg til krav i dyrehelseforordnings artikkel 224 også inneholde:

- Generell informasjon som spesifisert i vedlegg III, punkt 1.
- Opplysninger om formål med bruk av produktene, jf. vedlegg III, punkt 2.
- Attestasjon fra offisiell veterinær, jf. vedlegg III punkt 3, som bekrefter at kravene i denne forordnings artikkel 23(b).

Melding om forflytning av produkter av akvatiske dyr

Driftsansvarlig skal melde om hver forsendelse av produkter av animalsk opprinnelse, i henhold til dyrehelseforordningen artikkel 225, til myndighetene i avsenderstaten med informasjon i henhold til denne forordnings vedlegg III.

Ved strømbrydd eller annen forstyrrelse av IMSOC, skal avsenderstaten ved forsendelser av produkter av animalsk opprinnelse til en annen EØS-stat, følge prosedyrene i forordning (EU)2019/1715 artikkel 46.

Vedlegg

Vedlegg I – Vektorarter i kolonne 4 i gjennomføringsforordning (EU) 2018/1882, og betingelser for at disse artene er å betrakte som vektorarter i forbindelse med forflytninger.

Vedlegg II – Informasjon som skal være med i helsesertifikater eller egenerklæringer

Vedlegg III – Informasjon i helsesertifikater eller egenerklæringer for produkter av animalsk opprinnelse fra andre enn levende akvatiske dyr.